

ombudsman
veřejný ochránce práv

Policejní cely

Obvodní oddělení Orlová

Zpráva z návštěvy zařízení

Adresa zařízení:	Slezská 1370, 735 13 Orlová-Poruba
Zřizovatel:	Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje
Vedoucí:	npor. Mgr. René Gabzdyl
Typ zařízení:	policejní cely
Kapacita:	2 lůžka ve dvou vícehodinových celách 1 místo v jedné krátkodobé cele
Datum návštěvy:	14. června 2019
Datum vydání zprávy:	29. července 2019
Návštěvu provedli:	Mgr. Bc. Ondřej Klabačka, Mgr. Martin Klumpar, Mgr. Barbora Matějková

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv

Obsah

Úvodní informace	3
Shrnutí	6
Osobní prohlídky	8
1. Důkladné osobní prohlídky	8
2. Provádění dřepů během osobní prohlídky.....	9
Zdravotní péče.....	10
3. Volba lékaře	10
4. Odebírání zdravotních pomůcek.....	10
Právní pomoc a stížnosti.....	11
5. Seznam advokátů	11
6. Sepsání stížnosti	11
Stravování.....	12
7. Podání stravy v přiměřených časech.....	12
8. Postup při odmítnutí stravy	12
Materiální podmínky	14
9. Poutací oka na celách.....	14
10. Nástěnné hodiny	14
11. Sprchy.....	15
12. Pobyť na vzduchu	15
Přehled opatření k nápravě.....	16

Úvodní informace

Systematická návštěva a její cíl

Na základě ustanovení § 1 odst. 3 a 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, vykonávám činnost národního preventivního mechanismu, v jehož rámci provádím **systematické návštěvy míst (zařízení), v nichž se nacházejí nebo mohou nacházet osoby omezené na svobodě**. Důvodem omezení na svobodě je rozhodnutí orgánu veřejné moci, nebo závislost osoby na poskytované péči. Cílem systematických návštěv je posílit ochranu osob omezených na svobodě před všemi formami špatného zacházení.¹ Policejní cely představují zařízení ve smyslu § 1 odst. 4 písm. b) zákona o veřejném ochránci práv.

Návštěvy probíhají zásadně neohlášeně a jejich provedením zpravidla pověřuji pracovníky Kanceláře veřejného ochránce práv.² Pracovníky jsou právníci. Šetření spočívá v prohlídce zařízení, pozorování, rozhovorech s vedoucím, policisty a umístěnými osobami, studiu dokumentace včetně evidence trestního řízení.³ Charakter návštěv je **preventivní, s cílem působit do budoucna**.

Zpráva z návštěvy a vyjádření zařízení

Z každé systematické návštěvy **pořizuji zprávu, jejíž součástí mohou být návrhy opatření k nápravě**. Zpráva slouží k dialogu se zařízením a jako vodítko k prevenci nebo odstranění špatného zacházení. Zpráva nepopisuje praxi zařízení, která odpovídá dobrým standardům zacházení. Proto může působit negativním dojmem. Prosím čtenáře, aby zprávu četli s tímto vědomím a nepovažovali mé závěry za nedocnění náročné práce zařízení.

Zprávu zašlu zařízení a vyzvu je, aby se k mým zjištěním a navrženým opatřením vyjádřilo.⁴ Jsem připravena zabývat se předloženými argumenty. Navržená opatření k nápravě jsou zpravidla různá svou naléhavostí, náročností a dobou potřebnou k provedení. Při jejich formulaci navrhuji také termín realizace, přičemž očekávám, že zařízení jej buď respektuje, anebo odůvodněně navrhne jiný termín. Pro snazší orientaci poskytuji v závěru zprávy jejich přehled.

- Bezodkladná opatření je třeba provést zpravidla do 7 dnů od obdržení zprávy. Je-li jejich realizace náročná, je třeba je provést v nejkratší možné době. Za bezodkladná

1 Špatným zacházením se rozumí jednání, které nerespektuje lidskou důstojnost a dosahuje určitého stupně závažnosti (samo o sobě, nebo při kumulativním účinku jednotlivých zásahů). V policejních celách může mít špatné zacházení například podobu nerespektování lidské důstojnosti, práva na soukromí, anebo podobu nepřiměřeného používání donucovacích prostředků.

2 V souladu s § 25 odst. 6 zákona o veřejném ochránci práv.

3 V souladu s § 21a ve spojení s § 15 zákona o veřejném ochránci práv.

4 Ustanovení § 21a odst. 3 a 4 zákona o veřejném ochránci práv.

pokládám opatření, která považuji za naléhavá a příkládám jim velkou důležitost, anebo která považuji za objektivně snadno realizovatelná.

- Opatření s delší lhůtou je třeba provést ve stanovené lhůtě, zpravidla do jednoho, tří, šesti měsíců, jednoho roku.
- Opatření s průběžným plněním formuluji tam, kde je třeba zavést do praxe určitý pracovní postup nebo styl práce, nebo naopak něčeho se napříště zdržet. Očekávám, že se tak stane bezodkladně a bude se dbát na uplatňování do budoucna.

Očekávám, že zařízení ve vyjádření ke zprávě (1) sdělí, že opatření bylo realizováno a jak, nebo (2) kdy a jak se tak stane, nebo (3) navrhne jeho alternativu.

Shledám-li vyjádření zařízení nebo dalších oslovených orgánů dostatečným, vyrozumím je o tom. Mohu si rovněž vyžádat doplňující vyjádření. Rozhodující je pak vysvětlení zjištěných pochybení, doložení navržených opatření k nápravě či hodnověrný příslib jejich realizace. **Neshledám-li vyjádření zařízení nebo dalších oslovených orgánů dostatečným**, vyrozumím o tom nadřízený úřad (případně vládu, není-li nadřízeného úřadu), případně informuji veřejnost.⁵ Rovněž mohu přijet na kontrolní návštěvu.

Po ukončení vzájemné komunikace **zveřejním anonymizovanou zprávu z návštěvy zařízení** (s výjimkou jmen osob pověřených vedením zařízení), včetně obdrženého vyjádření, na svých internetových stránkách⁶ a v databázi Evidence stanovisek ochránce ESO.⁷

Po provedení série souvisejících návštěv **vydávám tzv. souhrnnou zprávu**. Tu také zveřejňuji a doručuji příslušným orgánům veřejné moci. V souhrnné zprávě bez vazby na konkrétní navštívené zařízení shrnuji svá zjištění a doporučená opatření k nápravě, navrhuji systémová doporučení, případně formuluji standard dobrého zacházení. Cílem také je, aby zpráva byla k dispozici nenavštíveným zařízením jako vodítko k odstranění nebo prevenci špatného zacházení.

5 Tzv. sankční opatření, u kterých se postupuje obdobně podle § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

6 Veřejný ochránce práv - ombudsman [online]. Brno: © Kancelář veřejného ochránce práv [cit. 2018-02-05]. Dostupné z: <http://www.ochrance.cz/ochrana-osob-omezenych-na-svobode/>.

7 Evidence stanovisek ochrance (ESO) je dostupná z: <http://eso.ochrance.cz/Vyhledavani/Search>.

Právní úprava

Základní úprava práv a povinností osob umístěných v policejních celách a materiálně-technického standardu cel je obsažena v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o policii“). Na podzákonné úrovni je to závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009, o eskortách, střežení osob a o policejních celách, ve znění pozdějších pokynů (dále „závazný pokyn“), a nařízení Ministerstva vnitra č. 51 ze dne 31. 10. 2013, o stravování a úhradě nákladů za stravování osob omezených na osobní svobodě Policii České republiky (dále „nařízení MV“).

Při posuzování podmínek v policejních celách a zacházení s umístěnými osobami zohledňuji také standardy Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (dále „CPT“) týkající se policie. Jedná se o dva standardy, a to „Zadržování ze strany policie“⁹ a „Aktualizace standardů CPT ohledně zadržování ze strany policie“.¹⁰ Dále při hodnocení podmínek a zacházení s umístěnými zohledňuji judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu České republiky.

Charakteristika zařízení

Při Obvodním oddělení Orlová jsou zřízeny 2 vícehodinové cely a 1 krátkodobá cela, každá pro jednu osobu. Cely se nacházejí v přízemí v chodbě za vstupem do budovy. V této chodbě se kromě cel nachází výslechová místnost, místnost pro setkání s advokátem, prohlídková místnost a toalety. Výbavou vícehodinových cel je hlásič ke kontaktu s ostrahou cel, připevněné postele s omyvatelnými matracemi, stoly, židle a toaleta s umyvadlem, která se nachází v přední části cely za mříží. V krátkodobé cele je pouze připevněna lavice a hlásič.

Průběh návštěvy

Návštěva proběhla dne 14. června 2019 bez předchozího ohlášení a provedli ji právníci Kanceláře veřejného ochránce práv (dále jen „Kancelář“) Mgr. Barbora Matějková, Mgr. Bc. Ondřej Klabačka a Mgr. Martin Klumpar. O návštěvě byl osobně informován vedoucí npor. Mgr. René Gabzdyl. Zaměstnanci Kanceláře mu předali pověření k provedení návštěvy a vyžádali si potřebnou součinnost a dokumentaci.

Zaměstnanci Kanceláře si prohlédli cely včetně minimálního materiálního vybavení. Hovořili s vedoucím oddělení, jeho zástupcem a dalšími dvěma policisty, kteří běžně zajišťují ostrahu cel. Všichni policisté poskytli veškerou součinnost, za což děkuji.

Dále bych ráda upozornila na to, že odpovědi oslovených policistů se vzájemně lišily, proto bych na úvod chtěla uvést, že na konkrétní pochybení upozorňuji i v těch případech, kdy vycházím jen z výpovědi jednoho z policistů. Současně upozorňuji, že v textu budu používat i v tomto případě množné číslo, abych chránila zdroj těchto informací.

Shrnutí

Tato zpráva se věnuje průběhu umístění v policejních celách a souvisejícím podmínkám. Jejím primárním účelem je prevence před špatným zacházením s cílem posílit ochranu práv umístěných osob.

Následující text je stručným shrnutím zjištění, která ve zprávě dále rozvádím.

Možnost přítomnosti právního zástupce od počátku omezení osoby na svobodě představuje jednu ze základních záruk proti špatnému zacházení. Za účelem volby právního zástupce musí policie poskytnout součinnost a umožnit volbu právního zástupce ze seznamu, který osobě předloží.

Při provádění osobních prohlídek by policisté měli usilovat o minimalizaci zásahů soukromí na nezbytně nutnou mez. To se odráží v důvodech pro provedení osobní prohlídky (svlékáním do naha (přiměřeně), ve způsobu provedení takové prohlídky (do půl těla, obléknout a následně druhá polovina těla) a také v realizaci osobní prohlídky v patřičných prostorech (bez možnosti pozorování na osobní prohlídce nezúčastněnou osobou). K odebrání zdravotních pomůcek by mělo docházet pouze, pokud existuje zvláštní důvod.

ombudsman
veřejný ochránce práv

Sp. zn.: 50/2019/NZ/BM
Č. j.: KVOP-34470/2019
Obvodní oddělení Orlová

Osobní prohlídky

1. Důkladné osobní prohlídky

Policista je povinen dbát na to, aby žádné osobě v důsledku jeho postupu nevznikla bezdůvodná újma, a postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nim směřuje úkon, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.⁸ „*Mělo by být vyvinuto veškeré rozumné úsilí k minimalizaci pocitu trapnosti; zadržené osoby, které jsou prohledávané, by běžně neměly být žádány, aby svlékly všechno své oblečení zároveň, např. by jim mělo být povoleno, aby sundaly oděv od pasu nahoru a oblékly se, než budou sundávat další oblečení.*“⁹

Ze sdělení policistů vyplývá, že při provádění prohlídky se musí osoba svléknout v jednom okamžiku celá donaha, přičemž k tomuto je přistupováno plošně u všech osob.

Osobní prohlídka svlečením donaha (důkladná osobní prohlídka) by neměla být postupem běžným a rutinním, ale s ohledem na zásadu přiměřenosti pouze výjimečným,¹⁰ v případech, kdy z konkrétních okolností případu bude patrné riziko ohrožení bezpečnosti osoby umísťované do cely nebo jiných osob. Vzhledem k výjimečnosti takového postupu je žádoucí, aby byl o důvodech pro provedení důkladné osobní prohlídky, resp. o hrozících rizicích, proveden záznam do služebních pomůcek nebo informačního systému.¹¹

V případě, že policista rozhodne, že jsou dány důvody k provedení důkladné osobní prohlídky, navrhuji méně invazivní postup, jak by měla prohlídka osoby probíhat. Při provádění prohlídky osoby před umístěním do cely způsobem spočívajícím v přímém pozorování odhaleného těla je třeba umožnit postupné svlékání, takže osoba nebude muset být v jednom okamžiku zcela obnažena.

Opatření:

- 1) provádět osobní prohlídky svlečením donaha pouze ve výjimečných případech, a to tak, aby prohlížené osobě bylo umožněno sundat nejprve oděv od pasu nahoru a obléknout se, než bude sundávat oblečení od pasu dolů (průběžně)**

8 Ustanovení § 15 zákona o policii.

9 Rada Evropy. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). *Zpráva pro vládu České republiky o návštěvě České republiky, kterou vykonal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT) ve dnech 1. až 10. dubna 2014*, bod č. 22. [cit. 10. 7. 2019]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168069568d>.

10 Rada Evropy. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidského či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). *Zpráva pro vládu České republiky o návštěvě České republiky, kterou vykonal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT) ve dnech 2. až 11. října 2018*, bod 32 [cit. 10. 7. 2019]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/168095aeb2>.

11 Doporučení provést záznam o provedení důkladné osobní prohlídky je patrné i z metodického pokynu „Před umístěním do policejní cely“, který vydal odbor vnitřní kontroly Policejního prezidia České republiky.

- 2) **zapisovat do služebních pomůcek nebo informačního systému důvod k provedení osobní prohlídky svlečením donaha (průběžně)**

2. Provádění dřepů během osobní prohlídky

Při provádění prohlídky osoby před umístěním do cely je třeba vyloučit plošný přístup, kdy se každá osoba musí provést dřep. Provádění prohlídky způsobem, při kterém musí osoba před umístěním do policejní cely vykonat dřepy, žádný právní ani interní předpis neupravuje.¹²

Policisté vypověděli, že provádějí u všech osob v rámci osobní prohlídky dřepy plošně.

Důkladná osobní prohlídka, kdy si musí osoba dřepnout, je podle CPT velice invazivní a potenciálně ponižující opatření. Plošný přístup požadující provádění dřepů považuje CPT za nadměrný a zbytečný. „*Důkladná osobní prohlídka by měla být prováděna pouze tehdy, pokud existují dostatečné důvody k podezření, že na sobě mohla zadržaná osoba ukrývat předměty, které mohou být použity k tomu, aby ublížila sobě nebo ostatním, nebo pokud mohou existovat důkazy o trestném činu a taková prohlídka je nutná k jejich odhalení, přičemž běžná prohlídka pravděpodobně k jejich odhalení nepovede.*“¹³ Jsem přesvědčena o tom, že pro provedení důkladné prohlídky osoby spočívající v provádění dřepů musejí existovat dostatečné důvody. Tyto důvody je třeba uvést do služebních pomůcek.

Opatření:

- 3) **ustoupit od praxe plošného provádění dřepů (bezodkladně)**
- 4) **pokud policie bude provedení dřepů v individuálním případě vyžadovat, je potřeba důvody uvést do služebních pomůcek (průběžně)**

12 V jiné situaci se nachází vězeňská služba. Ustanovení § 89 a § 89a nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 23/2014, o vězeňské a justiční strážní, definují důkladnou osobní prohlídku, jejíž součástí je také případné vykonání dřepů osobou svléknutou donaha, v kterých situacích může být důkladná osobní prohlídka realizována a v jakých podmínkách.

13 Rada Evropy. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). *Zpráva pro vládu České republiky o návštěvě České republiky, kterou vykonal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT) ve dnech 2. až 11. října 2018*, bod 32 [cit. 10. 7. 2019]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/168095aeb2>.

Zdravotní péče

3. Volba lékaře

Osoba omezená na svobodě má právo nechat se vyšetřit nebo ošetřit lékařem podle vlastního výběru; to neplatí pro vyšetření lékařem ke zjištění, zda ji lze ujistit do policejní cely, nebo je nutno ji z ní propustit. Policie za účelem ošetření nebo vyšetření umožní přístup lékaře k této osobě.¹⁴

Policisté vypověděli, že osobám umístěným v cele v případě zdravotních potíží neumožňují volbu lékaře, který je vyšetří/ošetří. Policisté v takovém případě volají rychlou záchrannou službu, jejíž objektivitu dle jejich názoru není důvod zpochybňovat.

Přístup k vyšetření lékařem dle volby osoby umístěné v cele představuje jednu ze základních pojistek proti špatnému zacházení, proto musí být vždy umožněn.

Opatření:

- 5) informovat všechny policisty zajišťující ostrahu cel o právu osoby umístěné na celu zvolit si v případě potřeby lékaře, který ji vyšetří/ ošetří (bezodkladně).**

4. Odebírání zdravotních pomůcek

Před umístěním osoby do cely je policista oprávněn se přesvědčit, zda tato osoba u sebe nemá zbraň nebo jinou věc způsobitou ohrozit život nebo zdraví, a takovou věc odebrat. Je-li touto věcí zdravotní pomůcka, jejíž odnětí způsobuje psychickou nebo fyzickou újmu, musí být pro odebrání zvláštní důvod.¹⁵

Z vyjádření policistů vyplynulo, že brýle by při umístění osoby do cely odebírali plošně.

Odebrání brýlí může vést k dezorientaci osoby, zvýšeným pocitům úzkosti a může vytvořit překážku pro seznámení se všemi právy v písemném poučení vydávaném na celu.

Opatření:

- 6) odebírat zdravotní pomůcky pouze v případech, kdy pro tento postup existuje zvláštní důvod; ten zapsat do informačního systému, eventuálně do služebních pomůcek (průběžně).**

¹⁴ Ustanovení § 24 odst. 5 zákona o policii.

¹⁵ Ustanovení § 29 odst. 1 zákona o policii.

Právní pomoc a stížnosti

5. Seznam advokátů

Osoba omezená na svobodě má právo zajistit si na vlastní náklady právní pomoc a mluvit s právním zástupcem bez přítomnosti třetí osoby. Za tímto účelem poskytne policista neprodleně nezbytnou součinnost, požádá-li o ni tato osoba.¹⁶

Z rozhovorů s policisty vyplynulo, že při žádosti osoby o zajištění právního zástupce by vyhledali advokáta pomocí internetového vyhledávače.

Pro splnění požadavku na poskytnutí nezbytné součinnosti bez prodlení je potřeba využívat policejní intranet obsahující seznam advokátů. Část seznamu s místně dostupnými advokáty, anebo v případě žádosti úplný seznam, by měl být zpřístupněn umístěné osobě, aby si sama vybrala advokáta, kterého by pak příslušný policista vyznamenal.

Opatření:

- 7) využívat policejní intranet pro poskytnutí údajů o advokátech (průběžně),**
- 8) zpřístupnit osobě umístěné do cely seznam místně příslušných advokátů, tak aby si osoba mohla vybrat právního zástupce (průběžně).**

6. Sepsání stížnosti

Osoba umístěná v cele má právo podávat návrhy, podněty a stížnosti a sama sepsat stížnost pod dohledem policisty v místnosti pro provádění výslechů nebo v jiných prostorách policie. Policista vykonávající ostrahu cely bezodkladně předá stížnost nadřízenému k dalšímu opatření.¹⁷

Policisté uvedli, že v případě žádosti osoby o podání stížnosti, jí neposkytli psací potřeby a papír, aby mohla stížnost sepsat. Jako důvod uvedli riziko sebepoškození. Své právo podat stížnost by osoba mohla využít až při podávání vysvětlení.

S takovou praxí nesouhlasím. Jedná se o postup v rozporu se závazným pokynem.

Opatření:

- 9) postupovat při žádosti osoby o možnost sepsání stížnosti podle závazného pokynu (průběžně).**

¹⁶ Ustanovení § 24 odst. 4 zákona o policii ČR.

¹⁷ Článek 15 odst. 4 závazného pokynu.

Stravování

7. Podání stravy v přiměřených časech

Strava v cele se poskytuje zpravidla 3x denně (snídaně, oběd a večeře) v přiměřených intervalech od 6:00 do 22:00 hodin. Od 22:00 hodin má osoba umístěna v cele nárok na odpočinek a po tuto dobu se zpravidla strava nepodává. V případě, že osobě umístěné v cele vznikne v době od 22:00 do 6:00 hodin nárok na podání stravy, strava jí může být podána jen na její žádost i v této době.¹⁸

Policisté uváděli, že by osobě umístované ve večerních hodinách nezajistili stravu, protože na tu mají osoby nárok až po šesti hodinách od počátku omezení osobní svobody.

Dále ze záznamu k případu omezení osobní svobody¹⁹ dne 6. 6. 2019 v 19:00 hodin a umístění osoby do policejní cely v 22:15 hodin je patrné, že první strava jí byla podána až dne 7. 6. 2019 v 7:45 hodin. Osobě nebyla vydána večeře.

Postup, kdy je osobě podávána strava až po šesti hodinách od omezení osobní svobody, je zastaralý a není v souladu s v současnosti účinným závazným pokynem.

Pokud by po desáté hodině večer do cely byla umístována osoba, která by předtím v důsledku omezení osobní svobody nevečeřela, je potřeba, aby bylo vyhověno žádosti této osoby o stravu. Z dokumentace vázané na výše popisovaný případ není jasné, zda osoba před omezením osobní svobody jedla, či nikoliv. Považuji za vhodné, aby se policisté dotazovali osob umístovaných na celu ve večerních až nočních hodinách, jestli stravu nepotřebují. Jinak by mohlo docházet k hladovění osob omezených na svobodě.

Opatření:

- 10) poskytovat stravu v přiměřené době a intervalech (průběžně).**

8. Postup při odmítnutí stravy

V případě, že osoba po předchozím oznámení, že jí bude strava poskytnuta, stravu odmítne, nechá si policista toto potvrdit podpisem osoby na příslušném protokolu nebo úředním záznamu o omezení osobní svobody. Jestliže se osoba odmítne podepsat, strava se poskytne.²⁰

Policisté uváděli, že pokud by osoba umístěná v cele odmítla přijmout stravu a zároveň by odmítla podepsat záznam o tom, že tak učinila, stravu by jí nevydali. Tento postup je v rozporu se závazným pokynem policejního prezidenta. Odmítnutí stravy ze strany osoby

18 Čl. 19 odst. 3 závazného pokynu.

19 Záznam k případu omezení osobní svobody obvodního oddělení Orlová ze dne 6. června 2019, č. j. KRPT-137181/ČJ-2019-070318.

20 Čl. 19 odst. 1 závazného pokynu.

omezené na svobodě (a následné neposkytnutí stravy) musí být vždy průkazné, v opačném případě je policista povinen stravu vydat.

Opatření:

- 11) vydat stravu osobě, která stravu odmítá a jež současně nepodepíše příslušný protokol o odmítnutí stravy (průběžně).**

Materiální podmínky

9. Poutací oka na celách

Výbor CPT opakovaně vyzýval Českou republiku, aby policie odstranila pevné předměty na zdi k připoutávání osob ze všech policejních zařízení. Cela by měla být již dostatečně zabezpečena. V případě, že se osoba v zajištění chová agresivně, může být používání pout ospravedlněno. Nicméně dotyčná osoba by neměla být připoutána k pevným předmětům, ale místo toho by měla být držena pod přísným dozorem v bezpečném prostředí a v případě potřeby by měla být vyhledána lékařská pomoc.²¹

Obrázky 1 a 2: Poutací oka na krátkodobé cele (vlevo) a vícehodinové cele (vpravo)

Lavička v krátkodobé cele a stoličky ve vícehodinových celách byly vybaveny oky pro připoutání. Ve světle výše uvedeného doporučení považují za nevhodnou instalaci ok k poutání v celách.

Opatření:

- 12) odstranit oka pro poutání na celách (do 6 měsíců).**

10. Nástěnné hodiny

Cely nebyly vybaveny hodinami. Z tohoto důvodu může být osoba umístěná v cele časově dezorientována, i když jsou cely vybaveny okny, a osoba tak může vnímat střídání dne a noci.

Uvítala bych umístění hodin na viditelné místo do cely, přičemž by se mělo jednat o hodiny digitální s 24hodinovým zobrazením času.

21 Rada Evropy. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). *Zpráva pro vládu České republiky o návštěvě České republiky, kterou vykonal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT) ve dnech 2. až 11. října 2018*, bod 30 [cit. 10. 7. 2019]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/168095aeb2>.

11. Sprchy

U cel nebyly zřízeny sprchy. Při případné rekonstrukci doporučuji uvažovat i o zřízení sprchy pro osoby umístěné do cel.

12. Pobyt na vzduchu

Osobám zadržovaným na policejní stanici po dobu 24 nebo více hodin by měl být podle možností nabídnut každý den pohyb na čerstvém vzduchu.²²

Pobyt na vzduchu není dle vyjádření policistů osobám umístěným do cely umožňován. Doporučuji na výše uvedený standard pamatovat do budoucna a při případné rekonstrukci zřídit ve dvoře vhodný prostor pro pohyb na vzduchu.

22 Rada Evropy. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). *Zpráva pro vládu České republiky o návštěvě České republiky, kterou vykonala Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT) ve dnech 2. až 11. října 2018*, bod 29 [cit. 10. 7. 2019]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/168095aeb2>.

Přehled opatření k nápravě

Bezodkladně	<ul style="list-style-type: none">• ustoupit od praxe plošného provádění dřepů (opatření č. 3)• informovat všechny policisty zajišťující ostrahu cel o právu osoby umístěné na celu zvolit si v případě potřeby lékaře, který ji vyšetří/ošetří (opatření č. 5)
Do 6 měsíců	<ul style="list-style-type: none">• odstranit oka pro poutání na celách (opatření č. 12)
Průběžně	<ul style="list-style-type: none">• provádět osobní prohlídky svlečením donaha pouze ve výjimečných případech, a to tak, aby prohlížené osobě bylo umožněno sundat nejprve oděv od pasu nahoru a obléknout se, než bude sundávat oblečení od pasu dolů (opatření č. 1)• zapisovat do služebních pomůcek nebo informačního systému důvod k provedení osobní prohlídky svlečením donaha (opatření č. 2)• pokud policie bude provedení dřepů v individuálním případě vyžadovat, je potřeba důvody uvést do služebních pomůcek (opatření č. 4)• odebírat zdravotní pomůcky pouze v případech, kdy pro tento postup existuje zvláštní důvod; ten zapsat do informačního systému, eventuálně do služebních pomůcek (opatření č. 6)• využívat policejní intranet pro poskytnutí údajů o advokátech (opatření č. 7)• zpřístupnit osobě umístěné do cely seznam místně příslušných advokátů, tak aby si osoba mohla vybrat právního zástupce (opatření č. 8)• postupovat při žádosti osoby o možnost sepsání stížnosti podle závazného pokynu (opatření č. 9)• poskytovat stravu v přiměřené době a intervalech (opatření č. 10)• vydat stravu osobě, která stravu odmítá a jež současně nepodepíše příslušný protokol o odmítnutí stravy (opatření č. 11)